

doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.

*Ústav primární a preprimární edukace, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové
500 03 Hradec Králové, Rokitanského 62; e-mail: martina.manenova@uhk.cz*

Posudek oponentky

na teze dizertační práci **Mgr. Jany Novotné** s názvem:

*Současné postoje mladé generace k občanství jako východisko pro moderní výuku občanské výchovy
na základní škole s pomocí elektronických didaktických prostředků*

Předmětná práce je dizertační práce ve vědním oboru Informační a komunikační technologie ve vzdělávání.

Postoje žáků obecně a ke konkrétnímu tématu vůbec jsou předmětem mnoha studií. Autorka zvolila netradiční téma digitálního občanství a zkoumání postojů žáků k tomuto tématu se mi jeví jako velmi aktuální. Jedná se o neotřelé téma, které je velmi dynamické vzhledem k vývoji v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Disertační práce v rozsahu 136 stran čítá 168 zdrojů tuzemských i zahraničních. Práce je rozdělena na teoretickou a empirickou část. Celkově je možné konstatovat, že členění práce má logickou strukturu. Teoretickou část tvoří čtyři kapitoly, empirickou část pak kapitoly tři.

V teoretické části práce autorka pomocí českých a zahraničních zdrojů vymezuje základní terminologii. V první kapitole se věnuje obecným pojmům jako je výchova k občanství, digitální občanství, sociálně psychologická charakteristika postojů a charakteristika současné mladé generace. Nechybí ani vymezení pojmu informační a komunikační technologie. Předmětem následující kapitoly je digitální občanství vztažené ke vzdělávání. Jak již bylo řečeno, téma práce je netradiční a i tato kapitola podporuje neobvyklost tématu a to velmi pozitivně. Třetí kapitola popisuje trendy a rizika spojená s informačními a komunikačními technologiemi. Poslední teoretická kapitola podává přehled relevantních výzkumů, což tvoří dobrý odrazový můstek pro empirickou část práce. Oceňuji i přehledné shrnutí výzkumů v tabulce 1.

Empirická část má odpovídající strukturu. Autorka jasně vymezuje hlavní i dílčí cíl práce, formuluje výzkumné otázky a hypotézy, kde uvádí výzkumy, ze kterých při formulaci vycházela. Následně je popsána metodologie výzkumu, kdy byl zvolen kvantitativní design a

jako hlavní výzkumný nástroj byl vytvořen nestandardizovaný dotazník na základě překladu standardizovaného dotazníku Trayeka a kol. Autorka zmiňuje způsob zpracování dat (faktorovou analýzu). Oceňuji realizaci pilotního šetření a uvedení časového harmonogramu výzkumu. Zpracování získaných dat je na vysoké úrovni jak obsahové, tak grafické. Shrnutí výzkumného šetření podává ucelený pohled na výsledky. Uvedení limitů výzkumu završuje empirickou část.

Kapitola Doporučení pro pedagogickou praxi odráží výsledky výzkumu a adekvátně propojuje výzkumný pohled na data s pohledem praktickým.

Po formální stránce je práce na velmi dobré úrovni, text je čtivý bez překlepů a chyb.

Otázky do diskuse při obhajobě:

Existují specifika digitálního občanství pro nadané děti?

Můžete shrnout předpokládané teoretické a praktické přínosy práce?

Výzkumný nástroj byl vytvořen pro potřeby výzkumného šetření. Jaká byla reliabilita nástroje?

Vyspecifikovaný okruh otázek z dané problematiky a jejich zpracování odpovídá profilu uvedené práce. V tomto smyslu mohu konstatovat, že práce svým obsahem a formou zpracování přes uvedené připomínky splňuje podmínky kladené na tento druh prací a v tomto smyslu práci

doporučuji

k obhajobě a po jejím úspěšném průběhu doporučuji komisi, aby Mgr. Janě Novotné byl udělen titul Ph.D.

V Hradci Králové 18. 8. 2020

doc. PaedDr. Martina Maněnová, Ph.D.